raadsvoorstel

Agendapunt 2021, nr. V-04
Zaaknummer 227086
Te behandelen door B.J.J. Bengevoord

Onderwerp: Voorlopige jaarstukken 2020 en programmabegroting 2022-2025 Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland

---

Aan de raad,

Inleiding

Programmabegroting 2022-2025
In de programmabegroting zijn de inhoudelijke en financieel-technische uitgangspunten uit de vastgestelde Kadernota 2022-2025 verwerkt. De programmabegroting is opgebouwd conform de opgaven van de VNOG, zoals vastgelegd in de Toekomstvisie-Opdrachten (vastgesteld AB 15 januari 2020) en het regionaal Beleidsplan (vastgesteld AB 10 december 2020).

Voorlopige jaarstukken 2020
Conform de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft het dagelijks bestuur de plicht om de raden van de deelnemende gemeenten voor 15 april de voorlopige jaarstukken ter kennisname aan te bieden. Het zijn nog voorlopige stukken, omdat naar aanleiding van bijvoorbeeld de accountantscontrole nog wijzigingen in de jaarstukken kunnen worden aangebracht.

Overzicht reacties op Kadernota 2022-2025
Op 10 december 2020 heeft het AB de inhoudelijke en financieel-technische uitgangspunten voor de begroting 2022-2025 vastgesteld via de Kadernota 2022-2025. De Kadernota is daarna ter kennisname aan de raden aangeboden. Dit is conform de Wet gemeenschappelijke regelingen. Naar behoefte konden raden een reactie geven. Sommige raden hebben hier gebruik van gemaakt. In het bijgevoegde overzicht treft u deze reacties en verzoeken ter kennisname aan. Waar mogelijk zijn verzoeken om verduidelijkingen verwerkt in de concept programmabegroting 2022-2025. Voor het genoemde overzicht verwijs ik u naar bijlagen bij deze nota.

Voorstel
1. Kennis te nemen van de conceptbegroting 2022-2025 en geen zienswijze in te brengen.
2. Kennis te nemen van de voorlopige jaarstukken 2020 en het overzicht reacties Kadernota 2022-2025.

Relatie met (huidig) beleid
--

Beoogd(e) effect(en)
--

Argumenten

Ad 1. Programmabegroting VNOG 2022-2025
Op het moment van opstellen van de begroting is de coronacrisis nog volop gaande. Dit heeft ook de nodige invloed (gehad) op de VNOG. Diverse werkzaamheden moesten worden uitgesteld en andere

juist geïntensiveerd. De gevolgen van de crisis in 2020 hebben invloed op 2021. Mogelijk heeft de doorlopende crisis in 2021 ook invloed op 2022. De begroting is echter opgesteld in de verwachting dat er in 2022 geen last is van externe verstoringen.

Net als de begroting voor 2021 is de huidige begroting gebaseerd op de Toekomstvisie VNOG die is vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Daarnaast zijn het vernieuwde en vastgestelde Regionaal Beleidsplan 2021-2024, Regionaal Risicoprofiel en Regionaal crisisplan leidend geweest voor de begroting zoals deze is aangeboden.
Conform de Toekomstvisie is de begroting opgesteld aan de hand van de volgend principes:
- Zelf- en samenredzaamheid;
- Vakbekwame, goede getrainde medewerkers;
- Sterke informatiepositie;
- Fundament: gezonde financiële basis, betrokken medewerkers .

De nieuwe afdeling Risico- en crisisbeheersing (RCB) legt zich toe op preventie van diverse risico`s zoals (brand)veiligheid, externe veiligheid, risicobewustwording en zelfredzaamheid. Daarnaast houdt de VNOG zich bezig met de doorontwikkeling van de organisatie. Denk hierbij aan de inzet van drones bij natuurbranden. Tevens wordt het realistisch oefenen weer ingezet zodra dit mogelijk is vanwege corona.
Naast de opgavegerichte insteek wordt ook verder ingezet op de ontwikkelingen binnen de VNOG. Door het goed organiseren van diensten zoals financiën, inkoop, communicatie en huisvesting kunnen de medewerkers zich richten op de kernkwaliteit van de organisatie.
De coronacrisis heeft op aantal elementen uit de Toekomstvisie invloed gehad, toch zijn er diverse opdrachten ondanks deze situatie afgerond. De ontstane vertragingen kunnen naar verwachting worden ingehaald. De hoofdlijnen van de te ondernemen opdrachten voor 2022 zijn op hoofdlijnen opgenomen in de begroting. De financiële effecten van de visie zijn dan ook verwerkt in de begroting. Daarnaast is de meerjarige financiële doorrekening van de Toekomstvisie opgenomen in het meerjarenbeeld, dus de financiële gevolgen van de “bouwstenen” uit de visie.

Opgavegericht werken
In de begroting van 2020 is een eerst stap gezet met betrekking tot opgavegericht werken. Per 2021 zijn de programma`s passend gemaakt aan de Toekomstvisie en de middelen per bouwsteen uit de visie. Daarnaast zijn er opgave indicatoren opgenomen. Middels deze indicatoren kan periodiek de voortgang worden gemeten. Deze indicatoren zijn per programma opgenomen en zorgen voor een doelgerichtere methodiek van rapportering en sturing geven. Voor een inzicht in deze methodiek wordt verwezen naar bijlage 1, programmabegroting 2022-2025 VNOG.
De enige financiële consequentie voor 2022 is de indexatie van de bijdrage. Dit houdt in dat de kosten worden verhoogt met € 25.000. Zie hiervoor de financiële paragraaf. Concluderend voor Winterswijk is dat de begroting voldoet aan de opdrachten gesteld in de Toekomstvisie van 15 januari 2020. De raad heeft hierop toentertijd geen zienswijzen ingebracht.

Eventuele zienswijze
Er is naar ons oordeel geen aanleiding een zienswijze over deze programmabegroting in te brengen.

Ad 2. Voorlopige jaarstukken 2020
Conform de gemeenschappelijke regeling heeft het DB de plicht om de raden de voorlopige jaarstukken voor 15 april ter kennisname aan te bieden. Dit zijn uitdrukkelijk voorlopige stukken gezien de accountscontrole nog wijzingen tot gevolg kan hebben.
In 2020 is gebruik gemaakt van zeven opgaven om de begroting op te stellen:
- Het voorkomen en beperken van incidenten;
- Het bestrijden van incidenten, rampen en crises;
- Herstel na een ontwrichte situatie;
- Risicogericht werken;
- Informatie gestuurd werken;
- Zelf organiserend vermogen stimuleren;
- Doelmatige en mensgerichte bedrijfsvoering voeren.

Uiteraard is 2020 geen normaal jaar gebleken. De VNOG is zeer actief geweest in de bestrijding van de coronacrisis. Zij hebben diverse (crisis)overlegstructuren ingericht en tweewekelijke AB vergaderingen georganiseerd. Daarnaast hebben zij diverse andere taken verricht denk hierbij aan communicatie, noodverordeningen enzovoort. Deze taken uitvoeren en de coronamaatregelen heeft zijn weerslag gehad op de oefeningen, plannen en initiatieven. Er is zoveel mogelijk gezocht naar alternatieven. Toch is er fors minder uitgegeven dan begroot voor 2020. Een aantal van de taken van de VNOG zijn niet in te halen. Bijvoorbeeld opleidingen zijn niet dubbel te draaien. Deze moeten op een later moment worden ingehaald. De crisis heeft gelukkig geen uitwerking gehad op de uitrukken van de brandweerposten.

De crisis heeft ook een effect gehad op de uitvoering van de Toekomstvisie. Een aantal opdrachten uit de visie hebben vertraging opgelopen. Voor een aantal andere opdrachten is een manier gevonden om deze alsnog te kunnen uitvoeren. Het organisch veranderen is volop bezig. De nieuwe leidinggevenden, organisatiestructuur en brandweer gebiedsindelingen zijn inmiddels bekend.
Een andere tegenslag in 2020 is het getroffen worden door gijzel software op 12 september 2020. Hierdoor konden systemen en bestanden niet worden geraadpleegd. Door creatieve oplossingen kon het meest essentiële werk doorgaan. In samenwerking met partners is de gijzeling uiteindelijk opgelost.

Resultaat 2020 op hoofdlijnen
Over 2020 is een positief resultaat van € 4.929.000 geboekt. Dit is grotendeels toe te schrijven aan de gevolgen van de coronacrisis. Diverse activiteiten vonden geen doorgang en begrote kosten werden niet gemaakt. Helder is dat van de minder-uitgaven-dan begroot circa € 3,5 tot 4 miljoen direct toe te schrijven is aan COVID-19 . Dit valt terug op twee grote posten. € 1.950.000 is “bespaart” op het vrijwilligersbudget door het uitblijven van oefenuren, trainingen enzovoort. Daarnaast komt een besparing van € 1.850.000 voor rekening van de exploitatiekosten van de brandweer (vakbekwaam worden & blijven, materieel & logistiek). Hier tegenover staat een kostenpost van ongeveer € 600.000 die direct te gevolge komen van de inzet voor de coronacrisis. De kosten voor de zorghotels en teststraten zijn gedeclareerd bij zorgaanbieders / zorgverzekeraars. Het deel van toezicht en handhaving wordt conform AB-besluit gedeclareerd bij het Ministerie van VWS.

Het is overigens aannemelijk dat ook zónder een coronacrisis in het jaar 2020, niet alle plannen & budgetten, met name waar deze beïnvloed worden door de beleidsveranderingen in de Toekomstvisie, geheel tot uitvoering & uitgaven zouden zijn gekomen. Een naadloos onderscheid van onderschrijdingen naar de oorzaken “COVID-19” en “opstart Toekomstvisie” valt echter niet te maken. Het ligt in de rede om, nu het vermogen van de VNOG op niveau is gebracht, een groot van het resultaat terug te betalen aan de gemeente. Voor de uitrol van het programma “zelfredzaam en risicobewust” wordt door het DB aan het AB voorgesteld circa € 550.000 te bestemmen voor de bestemmingsreserve. Dit programma betreft onder andere de uitrol van het Dashboard Brandweer en van het innovatieproject “Leefsamen Achterhoek”. De uitkomsten van de pilot worden oktober 2021 bekend. Om bij een positieve uitkomst van de pilot spoedig te kunnen starten is het voorstel deze reserve op te nemen. Voor een verdere toelichting op de verwachtte terugbetaling wordt verwezen naar de financiële paragraaf.

Financiële aspecten/risico’s
Zoals in de kadernota reeds was opgenomen zal er voor 2022 een lastenverhoging voor Winterswijk volgen vanwege de reguliere indexering van loon- en prijsindex en overige ontwikkelingen. Deze verhoging betreft € 25.000. Op deze verhoging is door de raad geen zienswijze ingebracht ten tijde van de kadernota 2022-2025 VNOG. Het bedrag dient te worden opgenomen in de begroting van 2022. De totale kosten voor de VNOG komen met deze verhoging op € 1.747.000,-. Er zijn in de programmabegroting geen overige financiële wijzigingen opgenomen ten opzichte van de kadernota 2022-2025.
Naar verwachting zijn er geen aanvullende financiële risico`s gezien de financiële buffer die de VNOG inmiddels heeft opgebouwd.

De VNOG geeft aan dat zij over 2020 een aanzienlijk terugbetaling willen verrichten gezien het positieve jaarresultaat. Er wordt niet aangegeven wat deze terugbetaling zal zijn. In overleg met de controller zijn wij uitgegaan van de volgende berekening. Een deel van het resultaat wordt behouden voor de VNOG. We gaan uit van een terugbetaling van € 3.500.000 over de totale regio. Gezien de bijdrage van Winterswijk van 3,5% is dit een terugbetaling van € 122.500 over 2020. Let wel, dit is gebaseerd op een aanname. Op 24 juni 2021 zal het AB een definitieve beslissing nemen over de bestemming van het resultaat.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
--

Aspecten van duurzaamheid
--

Communicatie/betrokkenenparagraaf
--

Vervolgprocedure/evaluatie
De conceptbegroting ligt nu ter zienswijze voor. Het AB stelt op 24 juni 2021 de begroting 2022-2025 definitief vast met in inachtneming van eventuele zienswijzen. De uiteindelijke verdeling van middelen is een bevoegdheid van het AB.

Winterswijk, 20 april 2021

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

de secretaris,	de burgemeester,
G.W. Goedmakers	B.J.J. Bengevoord